

* ŽĎÁRSKÝ ZPRAVODAJ

leden

12. ročník
2025

Rozpočet a investiční
plány 2025

05

Odložená
rekonstrukce Vysocké

08

Pokračování
parkovacích zón

04

BYLO JEDNOU JEDNO MĚSTO: ŽĎÁRSKÉ POPRAVIŠTĚ

Milí čtenáři! Po roce se vrací pokračování seriálu - tentokrát seriál nevěnujeme jen domům, ale i zajímavým koutům města. Znovu budete hádat, o jakou lokalitu se jedná.

Tentokrát to bude o popravišti. Cestu k němu si popíšeme a na základě toho určitě odhadnete, o kterou současnou lokalitu se jedná. Pojdme však pěkně od začátku. Ve městě se soudilo přinejmenším od roku 1293. Když na Moravě vládl budoucí král a císař Karel IV., získal žďárský klášter v roce 1338 rozšíření výkonu trestního práva o používání šibenice a klády. Soud měl 12 údů (mužů), sedících v půlkruhu, jimž předsedal rychtář. Před rokem 1547 si město postavilo „rathaus“, nynější Starou radnici, kam postupně přešly všechny kompetence městské správy i soudu. Tam také v podzemí (nyní indická restaurace) byli delikventi vězněni a vyslýcháni. V patře radnice s okny směrem na náměstí pak vynášelo 12 členů soudu rozsudek. Když si nevěděli rady, obraceli se na brněnský soud.

Tak tomu bylo například v případě čarodějnice Marty Nejezchlebové, která při Městě Žďáře v roce 1571 zemřela a před tím byla katem trápena (mučena). Její upálení není potvrzeno. Také v dalších případech se obraceli žďarští „kmeti“ na brněnský soud. V roce 1657 nechali setnout hlavu Jiříkovi Koudelkovi ze Stržanova za krvesmilství se svojí švagrovou (incest – pohlavní styk mezi příbuznými). Poslední rozsudek smrti byl vynesen roku 1753. Tehdejší nešťastník Josef Zobač z Věcova měl být oběšen za krádež 27 zlatých (ekvivalent tři až čtyř krav). Tehdy na doporučení brněnského soudu byl rozsudek zmírněn na pobyt v pevnosti na dva roky. Obvykle tento pobyt byl spojen s těžkými stavebními pracemi. Toho roku byla Městu Žďáru pravomoc vynášet hrdelní tresty odebrána.

Pojdme se vydat na poslední poutí delikventa. Kam nás zavede? Bohužel, přesnou trasu již neznáme. A je to příliš dávno, aby se nám svědectví o tom zachovalo. Cesta začala ve sklepení Staré radnice, odkud byl v doprovodu birčů zločinec vyveden na náměstí. Patrně byl veden radničním dvorem (nyní vestibul u TIC), aby neznesvě-

til maashaus (nyní vestibul u galerie), a odtud na náměstí (naproti domu u Vítečků č. p. 285 (nyní Oáza klidu). Před Starou radnicí byl veřejně čten rozsudek, jenž si vyslechl usvědčený zločinec i veřejnost. Odtud v doprovodu rychtáře, biřice, kata i kněze pokračoval v cestě k Horní bráně, která stávala vedle nynějšího DDM (Active Club). Za Horní bránou kulisového tvaru začínala poměrně úzká Horní ulice s přízemními domky přilepenými k sobě. Po levé straně míjel průvod kostelík Nejsvětější Trojice se hřbitovem a novoměstskou cestu. Při cestě patrně zněly zvony všech kostelů ve městě i z vížky Staré radnice.

Posledním domem v ulici býval domek se štítovou orientací u Zlomjelita (č. p. 101). Mnohá z těchto stavení byla až do konce 17. století pustinami, z nichž poslední stávala u nynější křižovatky u Smetanovy ulice. Tehdy tu ale leželo na pravé straně Procházkovy pole (Smetanova ulice) a na levé straně Dolní rybník pod velkou hrází Horního rybníka. Za Procházkovým polem se táhla údolní niva kolem potoka, který tekł z rybníka Posměch, jenž byl vidět za jamskou cestou. Posledním objektem, jímž končila souvislá zástavba Horní ulice, byla mramorová bíle svítící boží muka z roku 1662 (poblíž nynějšího sídla Správy CHKO), která mohla být starší, než je uvedený rok. Mohlo to být místo zastavení pro odsouzence, aby se pomodlil.

Cesta ale pokračovala dál. Horním rybníkem začínala polní trať nazývaná česky U Spravedlnosti, byla to neklamná známka, že se blížíme k popravišti. Po celou tu cestu se stoupalo nahoru. Ale ještě nebyl konec. Na pravé straně se objevil kříž, u něhož začínala odbočka ke Kamennému rybníku. Také zde mohl odsouzenec vykonat poslední modlitbu. Kněz mohl zpovídat odsouzence, přesvědčit ho k pokání a mohl mu poskytnout poslední pomazání. Nakonec symbolicky předal odsouzence katovi. Stojíme teď v místě dnešního kruhového objezdu.

Pokračujeme ještě pár metrů po hlavní cestě na Vatín, po obou stranách se rozkládala pastvina a za ní pole. Na levé straně začínala odbočka ke Grejdám (Krejdy). A ještě před ní stál hrůzný ob-

jekt, jehož velikost se zvětšovala, jak se průvod k němu blížil, však byl dobře viditelný od samotného začátku cesty. Kdysi sestával jen ze tří kúlů, na nichž byla tři břevna, která dávala objektu půdorys trojúhelníku. Na břevno se přehodilo lano s katovskou smyčkou, což z objektu činilo šibenici. Pod trámy se pokládal špalek a také tu mohl být sud na topení a samozřejmě kolo, do něhož byl zločinec vpleten a lámán. V novověku již místo vypadalo jinak. Byla to zděná zeď se čtyřmi rohy. Do hrazeného prostoru se vstupovalo dveřmi. Uvnitř prostoru se nacházely předměty určené k popravě a také fošny. V zemi byli zahrabáni kosti popravených. Když v roce 1657 sfal kat Jiřího Koudelku, tak jeho hlavu zahrabal právě na popravišti. Každý roh byl opatřen zděným kulem, ty převyšovaly obvodovou zeď. Na kúly se podle potřeby pokládala břevna, např. s provazem, nebo se na kúl připevňovalo loukotové kolo se zničeným tělem zločince. Jedinečnou podobu dávno zaniklého objektu zobrazuje veduta města z roku 1727. Několik metrů od popraviště kopec končil a přecházel v rovinu. Trasa byla dlouhá přibližně 1,2 km.

Žďár neměl vlastního kata a půjčoval si ho z okolních měst, např. na přelomu 16. a 17. století z Jihlavy. Uvažuje se také o tom, že hrdelní tresty mohl vykonávat místní ras. Lidová tradice zachovala sice dvě místa, kde měl jakýsi kat pobývat (Horní ulice a Katovská ulice, nynější Dvorská ulice v Zámku Žďár), ale nebylo nalezeno svědectví v pramenech. V roce 1753 se přestal objekt používat. Ještě v době vlády císaře Josefa II. (1780–1790) byl objekt zobrazen na prvním vojenském mapování. Před rokem 1835 byl rozebrán a na místo se postupně zapomnělo. Do dnešních dnů se zachovala vyprávění, kde mělo být. Podle zápisu z 20. let 20. století v městské kronice byla nalezena pod Vojtiškovým polem lidská kostra (pozemek Františka Vojtiška z Nerudovy ulice č. p. 116). Ta potvrzovala docela přesně polohu někdejší žďarské šibenice. Dnes toto pole již nenajdete, protože je zastavěné.

Co myslíte? Kde mohlo stát popraviště?

Miloslav Lopaur, Regionální muzeum

Slovo starosty města Žďáru nad Sázavou

Vážení a milí Žďaráci,
na prahu nového roku bych vám chtěl popřát to nejcennější – spokojenost. Za tímto slovem se schovává vše, co si každý z nás přeje. Pro každého z nás je to bezesporu pevně zdraví, a pak už se to může člověk od člověka lišit. Pro někoho to je láska, přátelství, dobré vztahy nebo životní stabilita. Někdo aktuálně více řeší materiální potřeby, někoho čekají životní předěly jako maturita, přijímačky nebo změna práce nebo bydlení. Zkrátka lidských tužeb je celá řada a já vám moc přeji, aby se vám jich co nejvíce naplnilo. Zároveň je dobré si připomenout, že ne všechno můžeme ovlivnit. To, co se nám děje, je často mimo naši kontrolu. Ale to, jak na situace zareagueme, máme pevně ve svých rukou. Je jen na nás, zda události pojmem jako výzvu nebo impulz se pohnout z místa, nebo je necháme, aby nás zlomily.

Nebudu nyní vyjmenovávat seznam toho, co nás v roce 2025 čeká. Bylo by to příjemné, ale dlouhé čtení a postupně se o tom všem dozvíte. Každý počín v sobě nese jasné poslání,

a to dělat život ve městě lepší (s vědomím, že se nelze zavděčit všem, ale přinést řešení přispívající k všeobecnému zlepšení). Je potřeba ale také pojmenovávat problémy a výzvy dnešní doby. Je to fér vůči veřejnosti. Je to také vzkaz veřejnosti – víme o tom, nepřehlídíme to a vyřešíme to. Třeba to nebude hned a třeba to může i trochu bolet, ale vyřešíme:

Dostupnost bydlení
Kříze dostupnosti bydlení je problémem celé České republiky, kdy dnes ani střední třída nedosáhne na vlastní bydlení. Řešení není jednoduché a hned. I ve Žďáře pracujeme na tom, abychom zajistili nové městské byty, zejména pro mladé lidi, kteří u nás chtějí žít a budovat svou budoucnost. Připravít, smyslně zafinancovat a postavit městské bydlení není jednoduchý úkol. Ale i díky získaným zkušenostem z projektu profesních bytů v Sázavské ulici, na který se k nám jezdí dívat starostové z mnoha měst, rozšíříme městský bytový fond o byty pro mladé lidi a další potřebné skupiny. Intenzivně na tom pracujeme.

Přizpůsobení se rozmarům počasí
Rok od roku se potýkáme s extrémními výkyvy počasí – sucha, záplavy, bouře i teplotní rekordy se stávají smutnou normou. Jako město se musíme přizpůsobit, chránit naši krajinu a hledat cesty, jak snižovat svou uhlíkovou stopu. Každý z nás může přispět, ať už šetrnějším přístupem k přírodě, podporou obnovitelných zdrojů, nebo tím, že se zamyslí nad svou spotřebou. Chce to i budovat svoji představitost, že extrémní rozmary počasí

AKTUÁLNĚ: Sdílená kola skončila první sezonu, budou pokračovat

16. prosince postupně zmizela z ulic Žďáru neprehlédnutelná růžová kola. Smlouva na první sezonu už skončila, na řadě jsou shrnující statistiky a příprava výběru provozovatele na další roky.

Jak se sdíleným kolům ve Žďáře dařilo? Žďaráci je přijali s nadšením. Za rok si našla 5 920 uživatelů, nejčastějšími cíli byly Dům kultury nebo vlakové nádraží. Máme za sebou víc než 60 tisíc jízd. Firma Rekola označuje pilotní fungování sdílených kol jako fenomenální úspěch ve své historii. 50 klasických a 10 elektrokol byly plně vytiženy, ale uživatelé se k nim chovali dobře.

Město vypsalo nové výběrové řízení na dodavatele sdílených kol pro další roky, kol má být více. O dalším vývoji budeme informovat.

(red)

Žďárský zpravodaj, měsíčník občanů města Žďár nad Sázavou • 11. ročník • Vydává město Žďár nad Sázavou, www.zdarns.cz. Redakční rada: Blanka Sobolová, Tamara Pecková Homolová, Helena Zelená Křížová. Šéfredaktor: Blanka Sobolová, tel. 733 465 035, e-mail: blanka.sobolova@zdarns.cz • Sídlo redakce: Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou • Do všech domácností zdarma • Počet výtisků: 10 500 kusů • Datum vydání: 6. ledna 2025 • Distribuce: Renvy Trade, s. r. o., Grusova 413, Pardubice • Tiskne: SAMAB PRESS GROUP a. s. • Registrace: MK ČR E 21706. • Korektury: Lenka Mašová • Sazba: Lukáš Zvolský • Inzertní příloha: Blanka Sobolová, 733 465 035 • Foto na titulní straně: archiv města - Milan Šustr

Obsah

Parkování	str. 4
Projekty 2025	str. 7
Změna svozu odpadu	str. 8
Kácení dřevin	str. 10
Novoroční předsevzetí	str. 14
Juniorské MČR ve frisbee	str. 16
Nová výstava ve tvrzí	str. 17
Rok 2023 v kultuře	str. 18
Zaostřeno na Žďar	str. 22-23

mohou udeřit i tam, kde to nebylo zvykem. A být vždy připravený.

Do nového roku vstupujeme tedy s pokorou i odhodláním čelit těmto výzvám. Každý krok, který učiníme, směřuje k tomu, abychom život ve Žďáře posouvali k lepšímu – pro všechny generace. Ať už se jedná o plánované projekty, podporu kulturního a společenského života, nebo péči o naše okolí, vždy máme na paměti, že město je domovem nás všech.

Přeji vám, ať je rok 2025 rokem, na který budete vzpomínat s radostí a spokojeností.

DOPRAVA - PARKOVÁNÍ

Město rozvolní zavádění parkovacích zón, nově bude řešit i Žďár 3

Žďárská radnice se rozhodla pro změnu v zavádění parkovacích zón. Prioritou bude nejprve zavedení nových dopravních opatření, která jsou se zónami spojená a až poté spuštění placeného parkování. Zároveň chce město zadat komplexní studii na Stalingradě a rozvolnění tak poskytne potřebný čas.

„Postupně jsme vyhodnotili, že zavedení všeho najednou by mohlo být pro řidiče zbytečně velkou změnou, která by mohla způsobit mnohé dopravní komplikace. To se ukázalo jako problém v jiných městech, snažíme se tak poučit z chyb ostatních. Proto chceme nejdřív zavést jednosměrky, zóny 30 a další opatření, ty nám pomohou navýšit počty oficiálních parkovacích míst. Současně, v přímé souvislosti s výše uvedeným zvoleným postupem, vznikne dopravně-urbanistická studie Stalingradu, která zmapuje možná opatření, která by zlepšila parkování v této části Žďáru. Ta je v mnohém kvůli povaze zástavby a cestní síti specifická oproti zbytku města, ale situace s parkováním je zde také dost svízelná.“

Pozvolnější příprava včetně řešení Stalingradu se potom vrátí v hladším a mnohem uživatelsky přívětivějším zavedení placených zón a zpoplatnění parkování. Tím se pak dovrší snaha zajistit Žďárákům dostupnější parkování na úkor těch, kdo tu nežijí a jen využívají veřejnou infrastrukturu,” vysvětluje postup radnice starosta Martin Mrkos.

Jednosměrky, zóny 30 a změny komunikací
V první fázi se město zaměří na zavedení už navržených šesti zón s omezenou rychlostí na 30 km/h a změnu zatřídění několika komunikací. Nově se připravuje například pěší zóna na Doležalově náměstí a jednosměrný provoz v ulicích Chelčického a Haškova. Úpravy čekají také Veselskou a Tyršovu ulici. První tři zóny 30 a související jednosměrky by měly být spuštěny ve druhé polovině roku 2025.

Zbývající tři zóny pak přijdou na řadu v roce 2026. Díky všem zmíněným opatřením přibudou oficiální parkovací místa. Zároveň dojde k vyznačení všech parkovacích míst v hranicích budoucích placených zón. Řidiči si tak nejdřív budou moct zvyknout a zmapovat, kde je možné parkovat a kde ne, aniž by to pocítila jejich peněženka. Součástí příprav bude i odstranění zbytečných dopravních značek a přehledně nové značení.

Dopravně-urbanistická studie Žďáru 3 - Stalingradu

V souvislosti s průzkumem na Věžičce a daty, která ukazují dlouhodobý problém s parkováním ve Žďáře 3, se vedení města rozhodlo zadat dopravně-urbanistickou studii. Sídliště postavené v 50. letech minulého století totiž bohužel nepočítalo se současným množstvím aut. Studie má navrhnout sérii opatření, která pomoci jednodušších opatření (např. zóny 30, jednosměrky), ale i stavebních zásahů zlepši současně parkovací možnosti. Termín zadání se odhaduje na první čtvrtletí roku 2025.

Záchytná parkoviště

Město také plánuje v průběhu roku 2025 aktivně hledat nové možnosti záchytného parkování. Nově se kromě nepříliš úspěšného hledání vhodného městského pozemku zaměří i na soukromé plochy. Zkušenosti z Jihlavy a Brna ukazují, že například spolupráce s majiteli obchodních center může pomoci efektivně využít stávající parkoviště i pro potřeby města. Záchytné parkoviště pomůže řidičům bez parkovacího oprávnění, ale zároveň městu ulevuje od dopravní zátěže.

Na začátku roku 2025 se uskuteční společné jednání města, policie a dalších odborníků, ze kterého vyjde nový harmonogram. Ten veřejnosti následně představíme. Cílem je připravit systém funkcí, přehledný a dlouhodobě udržitelný. Předpokládaný harmonogram i jednotlivé kroky budeme postupně zveřejňovat v dalších číslech zpravodaje.

(red)

Co je nového? Aneb poznámky z rady

Romana Bělohávková

radní města
Žďár nad
Sázavou

Rozpočty příspěvkových organizací města na rok 2025

V závěru listopadu pokračovalo představení rozpočtů na nový rok řediteli našich PO. Všichni ředitelé představili velmi dobře připravené rozpočty a nás jako radní zajímaly především plánované investice. PO Sociální služby města Žďáru nad Sázavou budou investovat do nového elektrického zvedáku, průmyslové sušičky a také nového automobilu značky Ford, který nejlépe vyhovuje potřebám klientů DKS či DPP. PO Sportis chce

DP Podpora označování provozoven

Tento, v našem městě jeden z nejmenších dotačních programů, bude pokračovat i v příštím roce. Je v něm alokována částka 177 000 Kč a my doufáme, že stejně jako v letech minulých ho využijí majitelé provozoven, kteří mají zájem na tom, aby naše město bylo vkusné a moderní. S navržením vhodného písma i vzhledu označení rád profesionálně pomůže pan Václav Šubrt.

Kde budou probíhat svatební obřady?

Již brzy se rozběhne rozsáhlá rekonstrukce budovy Staré radnice a tak RM už delší dobu

řeší problematiku vhodných náhradních prostor pro oddávání a další společenské akce. Nakonec byly vybrány sály dva – menší v budově KMJS a větší v budově ZUŠ. Věříme, že i v těchto netradičních prostorách se uskuteční krásné svatební obřady, stejně tak jako vítání občánků.

Nový ředitel PO Active – SVČ

Po rezignaci současné paní ředitelky proběhlo výběrové řízení na nového ředitele této PO, která patří se svým širokým zaměřením k největším v celé České republice. Vítězem se stal Mgr. Jan Ptáček, který 12 let pracoval jako ředitel SCHŠ v Pardubicích. Do funkce nastoupí 1. 2. 2025. Pan Ptáček má velké zkušenosti s vedením různých zájmových kroužků přírodovědného zaměření a také z aktivní činnosti ve skautu. Má velké zkušenosti s mezinárodní spoluprací se severskými zeměmi, zvláště s Norskem. Zajímavý je jeho pohled na aktivní zapojení seniorů do práce s dětmi a mladou generací.

ROZPOČET 2025

Příjmy rozpočtu 763 mil. Kč

Dotace: celkem 129,8 mil. Kč (17 %)

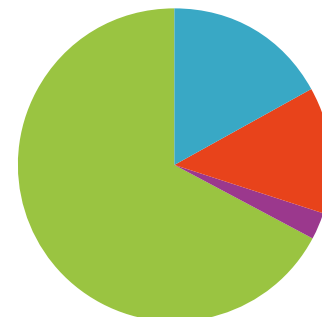
Dotace na krytí běžných výdajů a dotace na částečné krytí investic.

Nedaňové příjmy: celkem 100 mil. Kč (13 %)

Příjmy z činností města, zejména pronájmy, atd.

Kapitálové příjmy: celkem 19,4 mil. Kč (3 %)

Prodej majetku a jiné jednorázové příjmy.

Daňové příjmy: celkem 513,8 mil. Kč (67 %)

Nejvýznamnější skupinou rozpočtu jsou daňové příjmy. Největší položkou jsou sdílené daně, které se rozdělují například podle počtu obyvatel. Mezi nimi je daň z přidané hodnoty nebo daň z příjmů. Další jsou daně, kam patří daň z nemovitých věcí. Poslední položkou jsou správní a místní poplatky.

Výdaje rozpočtu 880,4 mil. Kč

Životní prostředí: 55,2 mil. Kč (6 %)

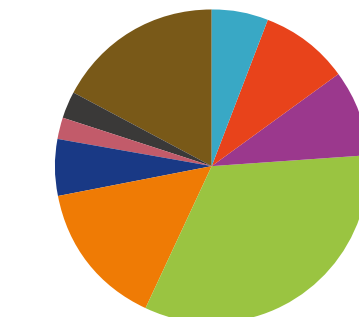
Nakládání s komunálním odpadem: 25,1 mil. Kč
Nebezpečné odpady: 2,4 mil. Kč
Veřejná zeleň: 21 mil. Kč

Komunální služby: 80,7 mil. Kč (9 %)

Bytové hospodářství: 34,1 mil. Kč
Nebytové prostory: 14,4 mil. Kč
Veřejné osvětlení: 8,1 mil. Kč
Pohřebnictví: 5,8 mil. Kč

Ostatní: 80,8 mil. Kč (9 %)

Městská policie: 31,1 mil. Kč
Zemědělství, lesy, rybníky: 4,8 mil. Kč
Obchod a služby: 1,8 mil. Kč

Doprava: 53,5 mil. Kč (6 %)

MHD: 13,8 mil. Kč
Opravy a údržba komunikací: 11,5 mil. Kč
Letní úklid: 6,7 mil. Kč
Zimní údržba: 6,5 mil. Kč

Sociální věci: 21 mil. Kč (2 %)

Sociální služby města: 16,3 mil. Kč
Dotace poskytovatelům soc. služeb: 2,7 mil. Kč
Sociální věci: 0,8 mil. Kč

Investice: 288,1 mil. Kč (33 %)

Přehled investic najdete na další straně.

Školství, vzdělávání a sport:

128,5 mil. Kč (15 %)
Základní školy + ZUŠ: 34,9 mil. Kč
Sportis PO: 30,7 mil. Kč
Mateřské školy: 11,7 mil. Kč
Knihovna: 11,9 mil. Kč
Active SVČ: 4,5 mil. Kč

Kultura: 22,1 mil. Kč (3 %)

Kultura Žďár: 9,9 mil. Kč
Regionální muzeum: 1,7 mil. Kč

Státní a územní správa: 150,5 mil. Kč (17 %)

Financování 117,4 mil. Kč

Čerpání přebytků z minulých let: 120,7 mil. Kč

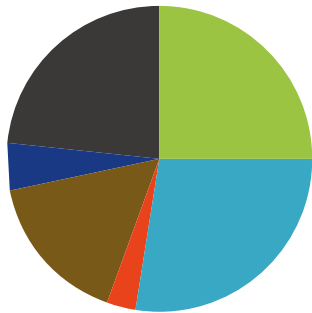
Jedná se o nejdůležitější položku rozpočtu, která značí, o kolik se zvýšila nebo snížila zásoba finančních prostředků na bankovních účtech města.

Splátky úvěrů: - 3,3 mil. Kč

Jde o splátky jistiny dlouhodobých úvěrů.

Investiční výdaje rozpočtu

Budovy: 72,6 mil. Kč (25 %)
Sportovní hala: 9,1 mil. Kč
Odborné učebny 2. ZŠ: 2,2 mil. Kč
Fotovoltaika: 5 mil. Kč
Návštěvnické centrum radnice: 15 mil. Kč
Vzduchotechnika 5. ZŠ: 7 mil. Kč
Rekonstrukce svobodárny 6: 8 mil. Kč
Rozvody Domu kultury: 3 mil. Kč
Diabetologie poliklinika: 1,1 mil. Kč
Dveře ZUŠ: 0,2 mil. Kč
Knihovna: 4,5 mil. Kč
Zabezpečení budova MěÚ: 0,8 mil. Kč
Vybavení ZUŠ: 0,4 mil. Kč
Přestavba kanc. prostor Dolní: 1 mil. Kč
Výkupy nemovitostí: 8 mil. Kč
Mateřské školy: 1 mil. Kč
Zimní stadion: 1,3 mil. Kč
Projektová dokumentace: 5 mil.

Veřejný prostor: 78,8 mil. Kč (27 %)
Rekonstrukce tvrže včetně mostu: 23 mil. Kč
Zázemí pro fotbal a tenis: 30 mil. Kč
Rekonstrukce Wolkerova, Vančurova: 1 mil. Kč
Streetpark Bouchalky: 10 mil. Kč
WC Farská humna: 2 mil. Kč
Recepce kemp Pilák: 2 mil. Kč
Hřiště u MŠ: 2 mil. Kč
Projektová dokumentace: 5 mil.
Rolba Sportis: 3,8 mil. Kč

Digitalizace, IT: 9 mil. Kč (3 %)
E-government: 8,5 mil. Kč
Personální a mzdový systém: 0,5 mil. Kč

Ostatní: 46,2 mil. Kč (16 %)
SVK investiční příspěvek: 12,7 mil. Kč
Investiční rezerva: 15 mil. Kč
PZ Jamská II splátky: 6,3 mil. Kč
Splátka akcií SATT: 11,5 mil. Kč
Ostatní: 0,7 mil. Kč

Komunální služby: 14,7 mil. Kč (5 %)
Rozvoj odpadového hospodářství: 1,2 mil. Kč
RE-USE Jihlavská: 0,5 mil. Kč
Revitalizace veřej. osvětlení: 9,5 mil. Kč
Lavičky, koše: 1,5 mil. Kč
Vánoční osvětlení: 0,6 mil. Kč
Ostatní: 1,4 mil. Kč

Doprava: 66,8 mil. Kč (23 %)
Parkovací systém: 0,5 mil. Kč
Vysoká a most Studentská: 20 mil. Kč
Druhá strana náměstí: 18 mil. Kč
Semaforey Brodská x Revoluční: 2 mil. Kč
Rozšíření Novoměstská-Jamská: 1 mil. Kč
Cyklostání: 3 mil. Kč
Chodník Žižkova: 2 mil. Kč
Požární vozidla: 10,5 mil. Kč
Služební auto: 0,6 mil. Kč
Rekonstrukce Jihlavská: 2 mil. Kč
Chodník a V. O. Barákova: 1,9 mil. Kč
Radar Stržanov: 1,8 mil. Kč
Projektová dokumentace: 3,5 mil. Kč

*Řada investic by nebyla možná bez dotační podpory, město se proto snaží maximálně využívat dostupné možnosti.

PF 2025

VESELÉ VÁNOCE A ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

přeje

MĚSTO ŽDÁR NAD SÁZAVOU

Projekty 2025

Magistrála - druhá strana náměstí u obchodních domů
Proměnou projde druhá strana náměstí od křižovatky na Dolní až po křižovatku u Conventu. Dočkáme se pásu pro chodce i cyklisty, desítek nových stromů.

Vysoká ulice a most na Studentské
Město se 50 miliony připojí ke krajské investici na rekonstrukci vytižených ulic a obnoví chodníky a inženýrské sítě. Vznikne i nový systém na zadržování vody. Celkové náklady jsou víc než 100 milionů.

Rekonstrukce prostranství kolem tvrže
Už rozběhlá revitalizace přinese kompletní proměnu prostoru v okolí kostela sv. Prokopa nebo Regionálního muzea. Autorem návrhu je Atelier RAW. Předpokládané náklady jsou 35 mil., část pokryje dotace.

Rozvoj sportovního zázemí na Bouchalkách
Letos začneme s rozšířením streetparku o plochy pro skateboard, pumptrack, streetball a další. V novém bude i zázemí pro fotbal a tenis. Náklady jsou 92 milionů s daní, část by mohla pokrýt dotace.

Proměna Staré radnice v návštěvnické centrum
Kulturně-společenské a návštěvnické centrum vznikne ve Staré radnici. Budova, kde najde místo TIC i Kosinkova sbírka, bude připomínat odkaz cisterciáků. Po rekonstrukci bude bezbariérová.

Rekonstrukce silnice I/19 a propojka Jihlavská - Brněnská
ŘSD se pustí do rekonstrukce povrchu silnice od Hamrů až po křižovatku u Domu kultury. Letos bude zároveň dokončená propojka Jihlavská-Brněnská včetně kruhové křižovatky na Chelčického.

Odložená rekonstrukce Vysocké začne na jaře, město zve na setkání

Po zdržení způsobeném odvoláním jednoho z uchazečů k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) může dlouho očekávaná rekonstrukce Vysocké ulice a mostu na Studentské začít. Po úspěšném vyřešení situace je smlouva s dodavatelem podepsána, práce odstartují letos na jaře. Město připravuje setkání s veřejností k průběhu stavby, plánované je na 17. února od 16.30.

Samotné rekonstrukci bude předcházet nezbytné kácení stromů podél silnice, které proběhne do konce března. Stávající silnice totiž nesplňuje šířkové parametry a rozšíření komunikace je jedním z hlavních cílů projektu.

Rekonstrukce za více než 100 milionů korun
Projekt zahrnuje opravu mostního svršku na Studentské, rozšíření a opravu Vysocké ulice včetně kruhové křižovatky, chodníků, zelených pásů a veřejného osvětlení. Součástí stavby je i obnova či výstavba nových sítí, jako je kanalizace, plynovod nebo elektrické vedení.

Rekonstrukce proběhne ve dvou etapách – letos opravíme úsek od křižovatky s ulicí U Hrázek po okružní křižovatku na Studentské, v příštím roce pak zbývající část směrem ke křižovatce s ulicí Vnitřní. Celkové náklady přesahují 100 milionů korun,

z toho 50 milionů financuje město, zbytek připadá na Krajskou správu a údržbu silnic a Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko. Část nákladů projektu pokryje na straně města dotace ve výši 25,5 milionu korun.

Setkání s veřejností

Město Žďár nad Sázavou zve občany na setkání **K věci: rekonstrukce Vysocké, které se**

uskuteční v pondělí 17. února 2025 od 16.30 v zasedací místnosti zastupitelstva MěÚ. Na setkání představíme harmonogram prací a další podrobnosti k projektu, přitomni budou zástupci vedení města, odboru strategického rozvoje a investic, stavebních firem atd.

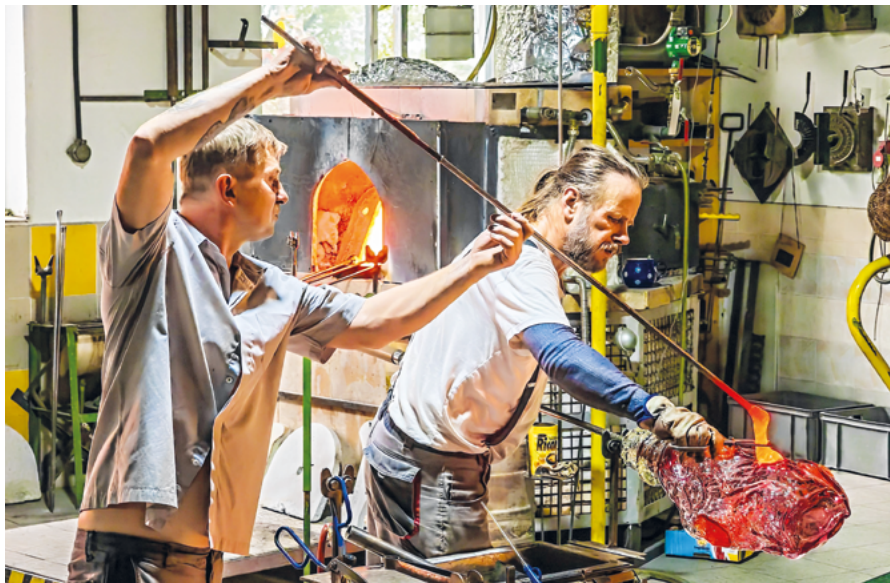
(red)

V Koruně Vysočiny je stále ještě vidět skláře při práci

Už jen na dvou místech regionu se je možné setkat s ruční výrobou skla, která se před rokem stala součástí seznamu nehmotného kulturního dědictví UNESCO. Sledovat skláře při práci se prostřednictvím exkurzí do provozu dá ve Sklárně Svoboda v Karlově, kterou v roce 1990 založil významný český sklářský výtvarník a pedagog Jaroslav Svoboda. V roce 2019 pak provoz sklárny převzal jeho zkušený spolupracovník – sklářský mistr Lukáš Verner. Návštěvníci sklárny mají rovněž možnost navštívit prodejní galerii.

V malé sklářské huti v areálu restaurace a penzionu U Hrocha ve Škrdlovicích, jež se zaměřuje na takzvanou glass turistiku, se „skláří“ v letní sezoně i při některých dalších příležitostech. Sklárna navazuje na odkaz vyhlášeného škrdlovického hutního skla, které se vyváželo do celého světa, nicméně sklárna založená Emanuelelem Beránkem roku 1940 ukončila výrobu v roce 2008. Ve firemní prodejně huti U Hrocha si lze taktéž vybrat něco z tamní produkce či si objednat výrobek podle vlastního návrhu.

Na slavnou minulost ručně vyráběného skla odkazuje ojedinělá Galerie na Milovské huti ve Skelmistrovském domě v Českých Milovech – někdejší sklářské osadě založené v roce 1835 a prosperující do roku 1892. Rozsáhlá sbírka skla vyrobeného od 17. století čítá více jak tisíc exponátů a citlivě obnovené sídlo ředitele huti je jedním z mála objektů, které z osady, odkud v 18. století směřovalo zboží i do Asie či Ameriky,

zůstaly. Prohlídku galerie s využitím umělé inteligence si je třeba objednat prostřednictvím webového formuláře a její součástí je rovněž unikátní filmový dokument připomínající historii skláren v okolí a na desítky dalších míst. Ručně vyráběné sklo z Českých Milov a dalších skláren je k vidění i v Horáckém muzeu v Novém Městě na Moravě.

Regionální sklářství bylo v průběhu minulých staletí spojováno zejména se Žďárskem a Novoměstskem; první zmínky o sklářích

z Fryšavy a Vřístě pocházejí z první poloviny 16. století. Později se sklářské hutě objevily i v Jimramově, Křižánkách, Milovech, Herálcích, Cikháji, Březinách, Lubné, Svratouchu či Pusté Rybné. Někde jsou ještě pozůstatky po nich znatelné, jinde už zbyly jen vzpomínky. V turistických informačních centrech je zájemcům, kteří by tato místa chtěli poznat blíže, k dispozici tištěný průvodce putování Po stopách dávných sklářů Vysočiny.

Lenka Mašová, Koruna Vysočiny

Žďár nad Sázavou★

K věci: rekonstrukce Vysocké

17. února 2024 od 16.30 / zasedací místnost zastupitelstva města

setkání s občany

Město úspěšně hájí svá práva (nejen) před soudy

Každá zdravá organizace musí být schopna hájit účinně svá práva před třetími stranami. V případě města Žďár nad Sázavou jsou takovými třetími stranami zejména poskytovatelé dotace, stát, kraje, ale také jeho dodavatelé. V posledním roce město několik pro něj a jeho obyvatele klíčových sporů vyhrálo.

Rekonstrukce ulice Vysocká představuje pro město stěžejní investici roku 2025 za více než 60 mil. Kč. Město nicméně o její realizaci muselo zabojovat před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), kde byly neúspěšným dodavatelem napadeny výsledky výběrového řízení na dodavatele stavby. Už po necelém roce vedení sporů získalo město v červenci 2024 rozhodnutí, kterým byly výsledky výběrového řízení potvrzeny a Žďárci se tak mohou těšit na vymodlenou rekonstrukci silnice včetně nové okružní křižovatky a přilehlých komunikací.

Stezka kolem rybníka Konvent už slouží všem návštěvníkům, ale málo se ví, že město vymáhalo na firmě GREEN PROJECT s. r. o., která dílo realizovala, smluvní pokuty za prodlení s dokončením (celkově cca 1 mil. Kč). Okresní soud ve Žďáru nad Sázavou rozhodl ve prospěch města v červenci 2024 a pokutu přiznal. Rozhodnutí nabylo právní moci v prosinci.

Město rází také politiku obrany jednou přiznaných dotací. Když tedy v roce 2022 rozhodl poskytovatel dotace (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR) o tom, že nevyplatí kvůli údajnému pochybení celou částku dotace přiznanou projektu rekonstrukce azylového domu Ječmínek, město nejprve uspělo se svou žalobou proti ministerstvu na zrušení tohoto rozhodnutí před Městským soudem v Praze a poté i před Nejvyšším správním soudem. Na Ječmíně tak bude dodatečně vyplacena dotace celá (cca 300 tisíc Kč).

Ne vždy je neefektivnější cestou vymáhání nároků u soudů. Jak veřejnost ví, to může trvat i několik let. Pokud je vůle i na straně druhé, je mimosoudní vyrovnání mnohem rychlejší a účelnější. Takto se městu podařilo uzavřít hrozící soudní spory se společnostmi Zero Emission Consulting s. r. o. (dodavatel projektů FVE panelů na budovy města) a SKJ s. r. o. (původně vybraný dodavatel na rekonstrukci rybníka Velký Po-směch), jejichž hodnota atakovala 1 mil. Kč.

Město chce být státu a dodavatelům férovým a profesionálním partnerem, který si své závazky plní a očekává to stejné od druhých. S ohledem na uvedené lze konstatovat, že strategie města bránícího (samozřejmě ve spolupráci s advokátní kanceláří) svá práva se ukazuje jako správně zvolená cesta.

(red) a Urban Legal

Pozice ve správě města

- ★ Vedoucí sociálního odboru
- ★ Referent dopravních přestupků

Pozice v samosprávě města

- ★ Manažer dotačních projektů
- ★ Projektový manažer / investiční referent
- ★ Projektový manažer / správa nemovitého majetku

Bližší informace na prace.zdarns.cz

Bližší informace získáte u Magdy Svobodové:
e-mail: magda.svobodova@zdarns.cz
telefon: 775 277 565

NABÍDKA PRÁCE

Díky za Stržanov aneb když klony útočí

Parafráze části názvu jedné z epizod Hvězd-ných válek v souvislosti se Stržanovem se možná zdá být zcestná, nicméně když je to o rybách, platí. Ale postupně...

Jedním z invazivních druhů ryb, který se šíří celým Českem, je karas stříbřitý. Kaprovitá ryba, která přežije skoro všechno, dorůstá délky cca 30 – 40 cm a jednou z jeho nejpo-divnějších vlastností je tzv. gynogenetická reprodukce. To zjednodušeně znamená, že jikra samice nemusí být „oplodněna“ mlí-čím karase, ale stačí její aktivace mlíčem jakékoliv kaprovité ryby. Z toho vyplývá, že díky tomuto asexuálnímu rozmnožování jsou nové generace vlastně klony původní samice a je jich opravdu hodně. Cílem úto-ku těchto klonů je pak přenesení přibuz-ný karase stříbřitého, karas obecný. Menší odolná rybka, která kdysi hojně obývala mnohé tůně a zarostlá koryta řek. Takový náš malý poklad, který se díky agresí toho stříbřitého dostal na hranici vyhynutí.

Ten „cizí“ stříbrný agresivně vytlačuje „na-šeho“ obecného, a to až tak, že před ně-

kolika lety musely Česká zemědělská uni-verzita a pražská ZOO začít bít na poplach, náš karas obecný se totiž dostal na pokraj vyhuby.

Záchranných prací, které mají za cíl vrá-tit karase obecného do našich vod, se od loňského roku účastní i žďárští členové Mo-ravského rybářského svazu, a právě letošní podzim byl klíčovým. V roce loňském bylo do místních rybníků ve Stržanově vysaze-no cca 80 dospělých jedinců a čekalo se, zda se rozmnoží. A tak se i stalo!

Úspěch je tedy na světě, desítky malých karásků obecných se podařilo slovit. Část z nich byla přesazena do tzv. komorových rybníků, kde přečkají zimu, a snad se bu-dou později rozmnožovat i dále. Několik jich bylo poskytnuto pracovníkům CHKO Žďárské vrchy, aby potvrdili, zda se jedná o čistou formu karase obecného.

Zkusme být tedy rádi za to, že kdysi běžná rybka i díky místním rybářům a městským rybníčkům udělala další krok k tomu, aby

se vrátila tam, kam patří, do českých ryb-níků.

*J. Suk a L. Lopour
MRS Žďár nad Sázavou*

Kácení dřevin jako nezbytná součást údržby města

Po celý rok probíhá průběžná kontrola dře-vin ve městě. Na základě zjištěných skuteč-ností jsou navrženy zásahy na jednotlivých dřevinách, které se provádějí, když jsou stromy olistěné. Tzv. období vegetačního klidu, které je od 1. listopadu do 31. břez-na, je dobou odstraňování nebezpečných, nemocných či nevhodných dřevin. Náhradní výsadba je podle vyhodnocení všech okol-ností řešena s odstupem času přímo v mís-tě, případně v jiné lokalitě města.

Stromy a keře, stejně jako člověk, v prů-běhu života musí čelit různým chorobám a škůdcům. Dokud je strom mladý a vitální, odolává těmto škůdcům relativně dobře. S přibývajícím věkem se ale tato odolnost snižuje. Přispívá k tomu i měnící se klima, nedostatek vláhy i stres v podobě okolních vlivů městského prostředí.

Ve městě je provozní bezpečnost dřevin zásadním ukazatelem, který správa zeleně musí důsledně sledovat a vyhodnocovat. Správce zeleně vyhodnotí rizika a rozhod-ne, jestli má smysl do konkrétní dřeviny in-vestovat v podobě technických nebo jiných opatření, nebo zda je efektivnější takovou zeleň odstranit a nahradit. Správce zele-ně odstranění dřevin navrhuje na základě vlastního odborného posouzení a násled-ně žádá o povolení kácení odbor životního prostředí, který o povolení rozhoduje.

Bohužel stále mnoho lidí považuje za dů-vody ke kácení dřevin například opad lis-tí, jehličí a plodů, stínění, produkci pylu a podobné přírodní vlastnosti stromů a keřů. Ty ale důvodem ke kácení nejsou. Je dobré si uvědomit, že vzrostlé dřeviny

jsou v městském prostředí více než nutné a že benefity, které nám stromy ve městě přinášejí, daleko převyšují některá zmíněná negativa.

Nejčastějšími důvody k odstranění dřevin jsou nemoci a škůdci, tj. dřevokazné hou-by, hmyz a další organismy, dále růstové defekty na kmenech stromů a v neposled-ní řadě kolize s inženýrskými sítěmi, které mají svá ochranná pásma a dřeviny v nich růst nemohou. V minulosti ovšem docháze-lo k živelným výsadbám samotnými občany bez ohledu na vedení sítí. V některých pří-padech musí dřeviny ustoupit stavbám ve veřejném zájmu.

*Jiří Hemza
správa městské zeleně*

Svoz vánočních stromků

Systém svozu vysloužilých vánočních stromků zůstává stejný jako loni. Odstroje-né stromky mohou Žďárci odkládat vedle kontejnerů a popelnic, firma SATT je hro-madně a jednorázově svezle podle harmo-nogramu níže. Jiné odložené odpady se při této příležitosti odvážet nebudou.

Svoz vánočních stromků 2025

13. a 14. 1. Žďár nad Sázavou 2
15. a 16. 1. Žďár nad Sázavou 7
20. a 21. 1. Žďár nad Sázavou 5

22. a 23. 1. Žďár nad Sázavou 6
24. a 27. 1. Žďár nad Sázavou 4
28. a 29. 1. Žďár nad Sázavou 1
30. a 31. 1. Žďár nad Sázavou 3
3. a 4. 2. místní části (Stržanov, Veselíčko, Radonín, Mělkovice)

Odvoz bude probíhat dle klimatických pod-mínek.

*Miluše Kozáková
odbor komunálních služeb*

Vývoz biopopelnic v zimě

Svoz biopopelnic je v zimním období ome-zený. V lednu, únoru a březnu bude probí-hat pouze jednou měsíčně a pouze za pří-znivých klimatických podmínek. Od dubna se vrátí pravidelný týdenní svoz.

Svozy v zimě (leden – březen 2025):

21. a 22. ledna
18. a 19. února
18. a 19. března

Od 1. dubna 2025 bude svoz obvyklý – úterý či středa podle pravidelného harmonogramu.

Případné změny budou zveřejněny ve Žďár-ském zpravodaji a na webu města.

*Kateřina Hyka
odbor komunálních služeb*

Změna svozu odpadu v centru

Od ledna roku 2025 bude vývoz popelnic od rodinných domů v městské části Žďár nad Sázavou 1 - centrum města a Žďár 3 - Stalingrad probíhat s frekvencí 1x 14 dní, namísto dosavadního týdenního svozu.

Zbývající části města mají svoz od rodin-ných domů v režimu 1x 14 dní už od roku

2020. Zkušenost ukázala, že je tato frekven-ce svozu dostačující.

Změna přichází v rámci snahy města zlepšit efektivitu odpadového hospodářství a při-spět k udržitelnějšímu zacházení s odpadem. Cílem je také podpořit obyvatele k většímu důrazu na třídění odpadu a minimalizaci ko-munálního odpadu, který nelze recyklovat.

Změna místního poplatku z pobytu

Od ledna 2025 se zvyšuje sazba místního poplatku z pobytu na 30 Kč za osobu a den. Poskytovatelé ubytování by měli zohlednit tuto změnu ve svých službách.

Město Žďár nad Sázavou schválilo 7. listopa-du 2024 obecně závaznou vyhlášku č. 4/2024, která mění sazbu místního poplatku z poby-tu. Nová výše poplatku činí 30 Kč za osobu

Kronika města Žďáru nad Sázavou

Aktuální počet obyvatel

Město Žďár nad Sázavou mělo ke dni 16. prosince 2024 celkem 19 595 občanů ČR přihlášených k trvalému pobytu.

Statistika: listopad 2024 - 19 636, ří-jen 2024 - 19 665, září 2024 - 19 684, sr-pen 2024 - 19 685, červen 2024 - 19 729, květen 2024 - 19 729, duben 2024 - 19 767, březen 2024 - 19 786, únor 2024 - 19 771, leden 2024 - 19 791, prosinec 2023 - 19 807

Narozené děti

Eliška Skalníková 29. 04. ZR 6
Sebastian Habán 04. 10. ZR 2

*Narodilo se vám dítětko? Pokud chcete radostnou novinu zveřejnit ve zpravodaji nebo se zúčastnit vítání občánků, přihlaste se na webu města.

Životní jubilea v lednu 2025

Josef Kulháněk 01. 01. 80 let ZR 7
Pavel Mikla 03. 01. 80 let ZR 4
Vlasta Müllnerová 04. 01. 90 let ZR 5

Ztráty a nálezy

Finanční odbor městského úřadu ozna-muje, že na ztráty a nálezy byly od 13. listopadu do 17. prosince předány následující nálezy:

Ztraceno | Nalezeno

- ★ 1 klíč + cedulka | v ul. Brněnská
- ★ Hodinky | park Farská humna
- ★ Peněženka bez dokl., hotovost | na křižovatce Žďár n. S. 3
- ★ Dioptrické brýle | na ul. Wolkerova
- ★ Hodinky | v ul. Okružní horní
- ★ Peněženka bez hotovosti, doklady | u Kulturního domu
- ★ Peněženka bez dokladů, hotovost | u Lidlu
- ★ Svazek klíčů | u divadla
- ★ Svazek klíčů + klíčenka | před MěÚ
- ★ Klíč od vozu | v ul. Brodská
- ★ Glukometr | v ul. Makovského

Bližší informace poskytne Alena Benešová tel.: 566 688 146, e-mail: alena.benesova@zdarns.cz nebo osob-ně v kanceláři finančního odboru.

*Miluše Kozáková
odbor komunálních služeb*

a den, což je nárůst oproti loňským 20 Kč. Vy-hlášku můžete najít na webových stránkách www.zdarns.cz/mestsky-urad/vyhlaskey/.
(red)

Gratulujeme!

Anketa pro zastupitele města

Jaké jsou podle vás tři nejdůležitější investice roku 2025?

Vždy jeden zástupce z každé politické strany nebo uskupení, které jsou zastoupeny v zastupitelstvu města Žďáru nad Sázavou, dostal na stránkách Žďárského zpravodaje stejný prostor. Do uzávěrky aktuálního vydání zpravodaje přišly následující příspěvky.

	Martin Mrkos zastupitel ŽŽM	Vybírat z investic příštího roku není jednoduché, protože v plánu je několik desítek menších či větších projektů. Nicméně top 3: oprava Vysocké ulice, která bude velice náročnou dopravní stavbou. Revitalizace náměstí v úseku od Komerční banky až po kostel Nejsvětější Trojice za Vesnou. A třetí je rekonstrukce Staré radnice v rámci projektu Cisterciácké krajiny a zpřístupnění	Kosinkovy sbírky obrazů. Budou to složité a náročné stavby a již nyní prosím tímto o trpělivost. Ale posunou veřejný prostor, kvalitu života i úroveň dostupnosti služeb ve městě výrazně dopředu. Zásadní investice je také výstavba desítek městských nájemních bytů. Ta je v přípravě a uvidíme, jak rychle půjde následné povolování stavby a zda kopneme už v roce 2025.
	Josef Klement zastupitel KDU-ČSL	Rozpočet města je ve svých investicích navržen velmi ambiciózně, svou výší přes 280 milionů korun tvoří třetinu celkových výdajů města. Věřím, že se podaří tento závazek naplnit a co nejdříve zrealizovat. Nejdůležitějšími investicemi roku 2025 jsou pro mě rekonstrukce chodníků, mostu Studentská, realizace sítí a řešení retence v ulici Vysocká. Zde se město připojuje ke	krajské investici a rádo by využilo i potenciál dotace z programu IROP. Za další důležité považují investice v oblasti komunikací a bydlení. Rekonstrukce několika chodníků a silnic včetně veřejného osvětlení ve městě přijde zhruba na 40 milionů. Na bytovou problematiku je v rozpočtu vyčleněno „jen“ kolem 20 milionů. Do budoucna je třeba tuto oblast posílit.
	Vladimír Novotný zastupitel SOS Žďár - ČSSD a NEZÁVISLÍ	Vybrat pouze tři je opravdu těžký úkol, protože město má těch klíčových investic daleko více. Na prvním místě je pokračování revitalizace tvrze. Konečně snad začneme s realizací ul. Vysocká nebo rekonstrukcí pravé strany náměstí. To bude začátkem další proměny centra města. Rekonstrukce Staré radnice přinese nové reprezentační prostory. Plánujeme je pokračování rozvoje streetparku,	revitalizace sportu v areálu Bouchalek, rekonstrukce kabin FS nebo tenisového hřiště. K tomu několik důležitých drobností jako nové lavičky, koše nebo opravené chodníky. Schválili jsme také i mnoho projektů pro přípravu. Mohou se změnit cyklostezky, zázemí Piláku nebo tzv. atrium. Děkujeme za toleranci při všech změnách a přejeme všem, ať si v roce 2025 užijí vše ve zdraví.
	Miroslav Šabart zastupitel Změna 2018	Tři nejdůležitější investice pro rozvoj města bohužel chybí, stejně jako v předcházejících letech. Do rozpočtu se opět nedostaly městské nájemní byty, takže bude pokračovat jejich nedostatek, vysoké ceny nájmu a s tím související pokles počtu obyvatel. Významně se nezlepší ani doprava, protože chybí příprava a investice do nových komunikací, které by nařadily ucpané stá-	vající komunikace. Za to se možná dočkáte placeného parkování bez rozšíření o nová místa. Nejlepší se ani situace v pobytových sociálních službách, kdy po „krachu Senecury“ na Stalingradě „diskutují a hledají“ vhodné místo, když vhodné místo na Okružní horní slíbili soukromým investorům. Bude více zábavy, drahých realizací všeho možného, jen to podstatné a důležité zase chybí.
	Jan Mokříš zastupitel Společně ODS, TOP 09	Probíhající rekonstrukci sítí a povrchů v okolí kostela, tvrze a Nábřežní ulice včetně lávky doplní nutná modernizace sítí a interiéru Staré radnice. Velkých investic se dočkají sportovní areály na Bouchalkách. Půjde o přestavbu tenisových kurtů, fotbalových kabin a hřiště včetně zachytu dešťových vod. Rozšíření čeka streetparkovou zónu za sportovní halou TJ. Přibudou zde pumptrack, hřiště na	parkour, streetballové hřiště, nová zeleň a zázemí. Za nejdůležitější považuji to, že se konečně dočkáme zahájení zvelebení a poldizování levé strany náměstí postupně v celé délce od Conventu až po světelnou křižovatku u kulturního domu. Kromě čistě městských investic stát dokončí propojku Brněnská-Jihlavská a kraj začne s rekonstrukcí ulice Vysocká.
	David Partl zastupitel ANO 2011 a NEZÁVISLÍ	Téma investic je vždy velmi zajímavé a důležité pro budoucnost. Zde jsou tři potenciální investice, které by mohly být z mého pohledu v roce 2025 klíčové. Jedním z nich jsou obnovitelné zdroje energie, tedy investice do inovativních projektů v oblasti zelených technologií, jako jsou fotovoltaické elektrárny na střechách městských objektů. Dalším je modernizace a revitalizace	veřejných prostranství s důrazem na udržitelnost, bezbarierovost a estetiku. A poslední, který považuji za důležitý z hlediska mé profese, je investice do modernizace požární techniky a výcviku hasičů. Tyto tři investiční oblasti mají potenciál přinést nejen finanční zisky, ale také pozitivní společenský dopad a přispět k udržitelnější budoucnosti.

Slova zastupitelů

Žďárský zpravodaj nabízí všem zastupitelům možnost publikovat v rubrice Slova zastupitelů. Jedná se o osobní názory zastupitelů, nikoli města Žďáru nad Sázavou. Redakce obecního zpravodaje je ze zákona povinná příspěvky zastupitelů uveřejnit.

Do uzávěrky lednového čísla nám přišly následující příspěvky.

Vít Bohumil Homolka
zastupitel
Společně ODS, TOP 09

Jaromír Brychta
zastupitel
Změna 2018

Jan Havlík
zastupitel
Změna 2018

kteří jsou tak blbě, že jsem pátral po jejich pachatelích. Narazil jsem například na Josefa Jelenu, zbláhleho kněze, spolupracovníka StB. Dokonce i pravověrní komunisté uznávali, že jeho dílo je nevalné kvality, ale ve zpravodaji jej otiskovali často a rádi. Báseň Už „Tak prostě vítězí revoluce/ a ruce/ přesežně v pěstě zatáté/ na stožár vytahuji prapor krve/ svůj prapor rudý“. Za ním v závěsu následují koryfeje jako Jan Pilař: Únor 1948 „V továrnách věrně oči hoří/ lid si podává štafetu/přes řeky, pole, přes pohory/v továrnách stráž na nádvoří/ puškami míří na sketu.“ Dalšími jsou Donát Šajner, Václav Hons, Ivan Skála. Často byly tištěny agitky Jarmily Urbánkové, od roku 1976

zasloužilé umělkyně: „Navzdýcky přimrzli motýli sněhu ke Gottwaldově čepici/ Navzdýcky ustrnuli v přísném střehu na tmavých pláštích milicí.“ Dostl byl otiskován místní rodák Vladimír Šacha, autor mnoha děl a dílek, například vzpomínek Večery se soudruhy, ale i knihy U vyhaslých milířů, kde mapuje pověsti Žďárska. Oblíbeným umělcem byl také Arno Kraus mladší, který byl od roku 1978 ústředním tajemníkem Svazu dramatických umělců. Z těch dob mám jednu svou tak trochu budovatelskou: Četba: Čtu knihu/má svou tíhu/čtu knihu/nejsm v lihu/slova lehká, těžká/ děj vážne a mešká/ je to kniha dneška! Otiskl jsem ji samizdatem. Kdo ví proč.

ně ZM 7. 11. 2024, byť na to mají ze zákona nárok. Zastupitelům předali vyjádření a stanoviska farářů, hrobníků a pozůstalých, kteří se účastnili pohřbů v rakvích do země a vyvíjejících město k obnovení pohřbívání při splnění podmínek zákona o pohřebnictví. Za více než 20 let jsem nezažil, aby zastupitel, který má hájit zájmy občanů, bránil vystoupení a vyjádření občanů, kteří přišli na jednání zastupitelstva. Stalo se to nyní, zastupitel ANO a bývalý poslanec Zlesák předložil a trval na návrhu k ukončení bodu Různé, aby nemusel vyslechnout nespokojené občany. Možná, že v tu chvíli zapomněl, že je na zastupitelstvu a nikoliv na svém protějším místě ve společnosti SATT, která od roku 2022

provazuje správu pohřebišť ve městě. Koho chleba jíš, toho píseň zpívej, říká staré přísloví. Hlasování o pracovní skupině k provedení vedení hřbitovní evidence a rozptýlení pochybností o oprávněnosti zákazu pohřbívání nebylo přijato. Někteří zastupitelé se toho buď bojí, nebo nemají zájem se s postizenými nájemci vůbec bavit a nechtějí najít řešení. Neschopnost hledat, přiznat a poučit se z chyb předznamenává jediné, a to, že je budou opakovat. A pro vás, co jste ještě na ZM nebyli, to může být užitečná informace, abyste případně nebyli překvapeni, až vám zase nějaký koalici demokrat zakáže promluvit. Více najdete na webu města.

Novoroční přání
Vážení spoluobčané, děkujeme vám za přízeň a podporu, kterou jste nám po celý rok projevovali. Byl to pro nás jediný pozitivní náboj v nelehké práci opozice zastupitelstva města. Přejeme vám do nového roku 2025 hlavně hodně zdraví, lásky a pohody v rodinném kruhu.

bydlení, doprava i sociální služby. V letošním roce nebyl plán investic naplněn ani na 50 %, a tak si naplánovali ještě více. Běžné nebo také provozní výdaje dokázali za 10 let zvýšit o 82 %, přičemž inflace dosáhla kumulativně pouze 44 %. Zvýšení provozních výdajů o více než 200 mil. Kč nebylo způsobeno inflací, větším rozsahem veřejných služeb, natož jejich vyšší kvalitou. Byly jenom utraceny. Kde hledat příčiny? 1. Nikdo nesleduje ani neporovnává efektivitu vynaložených výdajů. 2. Veřejné zakázky jsou zadávány bez vyhodnocení efektivit a bez kontrol. 3. Za pět let od nákupu SATT a. s. tam byly bez soutěže a konkurence převedeny služby za více než 60 mil. Kč. Prioritami se staly libův, ale

pro město drahé a zbytečné věci, které se dobře prodávají a vydávají za pokrok. Důsledkem pak je pokles počtu obyvatel města, ucpané neprůjezdné komunikace a nekonečné čekání na místo v domově důchodců. Aby bylo na utrácení, tak zvýšili o 24 mil. Kč daň z nemovitostí, dražší budou i odpady, přestože klesá frekvence vývozu, a o 7 % zdrazí i vodné a stočné. Trend utrácení se nemění ani v roce 2025 a tak při očekávané inflaci do 3 % se provozní výdaje zvýší o 20 i více procent. Zatím na to máme, občané platí. Bylo by „nespravedlivé“, kdyby se za tyto „skvělé“ výsledky neodměnili, a tak si od nového roku zvýšili odměny na maximální výši. A tak jedeme dál a po nás potopa.

Uzurpace není demokracie

Rozmáhá se nám na jednání zastupitelstva takový nešvar, a to nerespektování předem dohodnutých pravidel obsažených v jednacím řádu zastupitelstva našeho města. Zasedání zastupitelstva je setkání lidí s různými názory. Aby se z něho nestala hospodská fraška, kdy vyhrává ten, kdo umí více křičet, umí být hulvát, má ostřejší lokty a chce poslouchat jen sám

sebe, musí být všestranně respektovány nejenom zásady slušného chování, ale i jednací řád ZM, který mimo jiné určuje, jak se přijímají jednotlivé návrhy a kdo, kdy a jak má právo k dané věci vystoupit. Do nového roku nám tak všem přeji schopnost si naslouchat a umění respektování i jiného názoru, být s ním nemusím zcela souznít.

O novoročních předsevzetích

Konec roku a začátek nového bývá obdobím, kdy se člověk může ohlédnout za prožítým rokem, přemýšlet, co vše prožil, jak mu bylo. Může to být příležitost s k takzvanému „bilancování“, tedy hodnocení, jaký pro nás uplynulý rok byl, co jsme stihli či nestihli, z čeho jsme se radovali či cítili smutek.

Může to být odrazový můstek k úvahám, jak bychom si nadcházející rok představovali, co bychom chtěli dělat jinak, co bychom chtěli změnit. Někdo to může nazývat novoročním předsevzetím, jinému se naopak takové označení příčí. Nicméně každý z nás do jisté míry přemítá o sobě i svých blízkých, přemýšlí s ohledem na to, co by si přál jinak.

Člověk může přehodnocovat svoje vztahy a také vztah k sobě samému. Může toužit po změně v postoji k sobě samému ve smyslu o sebe víc pečovat, věnovat se svým koníčkům, mít pro sebe čas. Nežřídka člověk touží proměnit svůj postoj k pití alkoholu, hodnotí, jak to s alkoholem nebo kouřením má.

„Píjí moc? Měl bych to řešit? Potřebuji pomoc?“ S hledáním odpovědi vám mohou pomoci pracovníci Adiktologické ambulance Kolping, kam se můžete obrátit i v případě jiných závislostí, třeba na návykových látkách, lécích, tabáku nebo patologickém hraní. Pamatujte, že každý krok směrem k lepšímu zdraví a životu bez závislosti je cenný, byť jde třeba jen

o malý krůček. Můžeme vám ve vašem trápení pomoci. Nebudte na to sami.

*Kateřina Koktavá,
Adiktologická ambulance Kolping*

Probační a mediační služba pomáhá obětem trestných činů

V Probační a mediační službě ve Žďáře nad Sázavou od letošního roku najdete novou poradnu, která je otevřená pro všechny oběti trestných činů. Poskytnutí služby je zcela zdarma.

Nedílnou součástí práce probační a mediační služby je také práce s poškozenými, tedy s těmi, kterým byla trestným činem způsobena škoda majetková, morální, nebo kterým bylo ublíženo na zdraví. Právě na tyto osoby cílí poradna pro oběti trestných činů, která je tu pro všechny, kteří se cítí být obětí trestné činnosti.

Poradkyně pro oběti v rámci poradny pomáhá při vyrovnání se s dopady trestné činnosti, informuje o trestním řízení a právech obětí, podává základní právní informace, poskytuje doprovod na jednání na různé instituce, poskytuje psychosociální podporu a zprostředkování mediace či další odborné pomoci.

Oběti trestné činnosti se mohou obracet na novou poradkyni osobně na adrese Komenského 1786/25, a to vždy v pondělí od 8:30 do 11:30 a ve středu od 12:30 do 15:30. Po telefonické domluvě i kdyko-

liv mimo uvedený čas. Poradkyni je možné kontaktovat také telefonicky na čísle 724 881 320, nebo e-mailem na adresu lmaternaholkova@pms.justice.cz.

Ráda poskytnu podporu a odbornou pomoc obětem trestné činnosti v jejich nelehké životní situaci. Probační a mediační služba, Komenského 1786/25, 591 01 Žďár nad Sázavou, tel. +420 724 881 320, e-mail: lmaternaholkova@pms.justice.cz, www.pmscr.cz.

*Lenka Materna Holková
Poradce pro oběti*

Dobročinný adventní jarmark

Na začátku prosince proběhl v Biskupském gymnáziu a Střední škole gastronomické Adolpha Kolpinga již pošesté Dobročinný adventní jarmark. Letos byla návštěvnost rekordní a tomu odpovídala i vybraná částka. Na dobročinném jarmarku 2024 se podařilo vybrat neuvěřitelných 119 713 Kč.

Výtěžek půjde na podporu programů pro seniory ze Žďáru nad Sázavou, na SSUUBO péči pro děti se srpkovitou anémií v Ugandě a na bezbariérový vstup do budovy obou škol.

Akce nabídlá bohatý program a příjemnou atmosféru. Návštěvníci mohli vybírat z pestře nabídky ručně vyráběných produktů, jako

jsou adventní věnce, svíčky, šperky, dekorace a domácí cukroví s domácími likéry. Studenti a jejich rodiče také zajistili občerstvení, včetně teplých nápojů a různorodých pokrmů. Akce měla sváteční atmosféru, kterou dotvářela živá kapela hrající koledy.

„Chtěli bychom poděkovat všem, kteří se na přípravě a průběhu jarmarku podíleli. Vaše podpora je pro nás neocenitelná a pomáhá nám dělat svět lepší,“ uvedl ředitel školy Jiří Cočev.

*Lenka Klimešová
Biskupské gymnázium a SŠGAK*

Zlaté české ručičky ve světě, tentokrát na Maltě

Studenti žďárské obchodky opět dokázali, že české ruce mají světový potenciál. V rámci programu zahraničních praxí se skupina našich žáků vydala na Maltu. Cílem nebylo jenom vylepšení jazykových dovedností, ale také získání pracovních zkušeností a obohacení svých obzorů o nové kulturní i profesní zážitky. Studenti strávili na Maltě na přelomu října a listopadu 2024 celé tři týdny.

Zahraníční pobyt byl pro studenty plný nových výzev. Museli se spoléhat sami na sebe, ať už při každodenní dopravě místními autobusy do práce, nebo při komunikaci v angličtině, což pro mnohé znamenalo překonání ostychu. Každý student si vyzkoušel pracovní prostředí podle svého oboru, často i s přesahy do nových oblastí.

Kadeřnice pracovaly v místních salonech, kde se zapojily do běžných činností salonů. Kuchaři z nástavbového studia i studenti z obchodní akademie pomáhali v restauraci El Catalan, kde připravovali nejen pokrmy, ale také obsluhovali hosty. Aranžérky využily své dovednosti v květinářství, kde se podílely na přípravě výloh s vánoční tematikou. Dvě studentky obchodní akademie pracovaly v mateřské školce, kde zaly každodenní péči o děti. Další dvě studentky obchodní akademie měly naopak zcela jiný úkol. V Limestone Heritage Museum návštěvníkům poskytovaly kromě základních informací o expozici i další asistenci. Maséři využili své dovednosti při fyzioterapii v seniorském domě Rise Physio, kde získali nejen profesní zkušenosti, ale také nové pohledy na péči o seniory.

Pro některé studenty byla Malta příležitostí vyzkoušet si nový obor. Několik děvčat se zapojilo do práce u zlatníka, kde pomáhaly s výrobou filigránových šperků, rozdávaly propa-

gační materiály a asistovaly při prodeji šperků. Byla to pro ně unikátní zkušenost, která jim otevřela obzory do zcela jiného světa.

Zahraníční praxe na Maltě nebyla jen o práci. Studenti ochutnali místní speciality, poznávali středomořskou kulturu, a přitom reprezen-

tovali naše město, školu i zlaté české ručičky v tom nejlepším světle. V dnešním globalizovaném světě je jakákoliv zahraniční pracovní zkušenost nenahraditelná a otevírá mladým lidem nové příležitosti.

*Jitka Pavlisová
Střední škola obchodní a služeb*

GymZR ve světě a svět u nás

Díky Erasmu sice hodně cestujeme po světě, ale letos na podzim jsme to pojali vcelku skromně, protože se šetříme na jaro, zato přijel svět k nám.

Zahájili jsme akcí Erasmus Days, což je propagace samotného programu Erasmus+, kterým Evropská unie podporuje vzdělání. Naši cestovatelé povyprávěli o svých zážitcích a hned se nám vytvořil tým budoucích erasmáků, odhodlaných využít všech příležitostí. A nebude jich málo – cesty do Portugalska, Řecka, Norska a Španělska celkem pro 40 studentů, k tomu už se rýsují individuální měsíční pobyty ve Španělsku, Německu a Portugalsku. Týden ve Španělsku v baskickém Bermeu už má osmičlenná skupinka za sebou.

Letos jsme si ovšem poprvé vyzkoušeli i nové hostitelské role. Na týden k nám přijeli z partnerských škol tři učitelé, aby u nás načerpali inspiraci, a tři španělští studenti u nás strávili celý měsíc studiem. Naši učitelé jim připravili rozvrh tak, aby se co nejlépe zlepsi v anglič-

tině, ale aby měli také předměty, na které jsou zvyklí. Chodili u nás do hodin angličtiny, francouzštiny, latiny, přírodních věd a laboratorních prací, do základů společenských věd, informatiky a tělocviku. Využili jsme je také v hodinách španělštiny jako rodilé mluvčí.

Samozřejmě jsme se na začátku trochu báli, jak to budou zvládat oni i my, ale všichni si už od začátku vedli skvěle. Naši hosté věděli, proč tu jsou, a naši studenti se ukázali jako dobří hostitelé a praví Evropané. Prvním společným tématem byl sport – florbal, posilovna, bruslení, a hned měli spoustu kamarádů. Rychle jsme přestali sledovat, jestli se jim náhodou nestýská. Nestýskalo. Aby si užili i trochu předvánoční komerce, vzali jsme je na výlet do Prahy a do Brna, kde si koupili pár drobností, ale hlavně zimní čepice a bundy.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na této akci – především rodinám, které je na měsíc přijaly za své a věnovaly jim i spoustu volného času, učitelům, kteří byli ochotní připravovat ma-

teriály a aktivity v angličtině, i našim paním kuchařkám, které si s nimi dost užily. Přejeme cestovatelům GymZR a všem čtenářům tohoto zpravodaje zdraví, radost a příjemnou dárku dobrodružství po celý rok 2025.

*Michaela Kondýsková
Gymnázium Žďár*

SŠGAK opět bodovala v soutěži odborných prací!

Společnost CERMAT každoročně vyhlašuje soutěž Hodnocení samostatných odborných prací žáků z třetího ročníku. Již tradičně do této soutěže zasíláme nejzdařilejší práce našich žáků a i letos slavíme velký úspěch – tři druhá místa.

Hodnocení samostatných odborných prací, neboli SOPEk, jak jim rádi říkáme, je jednou z nejprestižnějších soutěží učňovských oborů v České republice a zaštiťuje ji Česká hospodářská komora. Předmětem hodnocení soutěže jsou žákovské odborné práce, jež jsou jednou z podmínek úspěšného ukončení tříletého studia. Letos se do soutěže zapojilo celkem 94 žáků.

V kategorii Číšník se umístil na druhém místě náš talentovaný Ladislav Žák, jenž zpracoval téma „Oslava narození v duchu sv. Huberta.“ V kategorii Kuchař patří gratulace hned dvěma našim studentům: usměvavé Natálii Heralové a šikovnému Jindřichu Knapovi, kteří se dělí

o druhé místo. Zatímco Natálie se věnovala tématu „Francouzská kuchyně“, Jindřich tématu kuchyně italské.

Letošní rok soutěže je však výjimečný nejen pro naše úspěšné žáky, ale také pro celou naši školu, neboť se nám dostalo neobyčejné pocty – od poroty jsme obdrželi Čestné uznání za vysokou úroveň odborné přípravy absolventů ve školním roce 2023/2024, které se budeme snažit obhájit i pro další roky.

Za báječné výsledky práce našich žáků i školy celkově bychom rádi poděkovali všem našim pedagogům i mistrům odborného výcviku, kteří se, mnohdy i nad rámec svých pracovních povinností, laskavě podílejí na rozvíjení individuálního potenciálu každého z našich studentů. Ladislavovi, Natálii i Jindřichovi děkujeme za vzornou reprezentaci školy a gratulujeme ke krásnému úspěchu!

Marie Kuncová

Střední škola gastronomická A. Kolpinga

Zdravka je rok součástí rodiny DofE

Žďárská zdravotnická škola je už rok součástí rodiny DofE – Mezinárodní ceny věvody z Edinburghu. Od listopadu 2023 se do dobrovolného programu, jenž vede své aktéry k rozvoji dovedností, pohybu, dobrovolnictví a k novým zážitkům v podobě dobrodružné expedice, zapojilo 20 žáků.

„Velmi mile nás to překvapilo a jsme moc rádi, že žáci mají zájem dělat pro sebe něco navíc. Hlavně nás čtyři vedoucí těší, že dobrovolně pomáhají, což v dnešní době není u mladých lidí běžným standardem. Odměnou jim za to jsou bohaté zážitky, které DofE přináší v podobě společných expedic nebo setkávání se s novými lidmi. Velmi cenné je i vykoření z vlastní komfortní zóny,“ říká školní koordinátor Jiří Bubák.

Společně s Petrou Střechovou, Radanou Novákovou a Ivonou Petrovou se podílí na vedení žáků během bronzové, stříbrné či zlaté úrovně. „Všichni naši „dofáci“ si zvolili bronzovou úroveň a jsme moc rádi, že během úvodních měsíců roku 2025 zažijí čtyři z nich slavnostní ce-

remonii, na které za svou dlouhodobou snahu obdrží pamětní medaili. Těšíme se na to, protože premiérová ceremonie to bude i pro nás,“ prozrazuje Petra Střechová.

Program je ve škole k dispozici i dalším zájemcům. „Stále jsme otevření příchodu nováčků, od října se zapojilo několik prvaček,“ uvádí Radana Nováková. „Naši žáci rozvíjí v programu pestrou paletu dovedností, což nás těší. Do programu jsme totiž vstoupili proto, že nám připadá smysluplný,“ doplňuje Ivona Petrová.

Na Vysočině se v letošním roce změnila regionální koordinátorka, přijali jsme proto milé pozvání naší nové „průvodkyně“ Bary Míkové. Ta na půdě žďárského Biskupského gymnázia uspořádala setkání koordinátorů a vedoucích z kraje. Hlavním bodem společné schůzky bylo sdílení možností, zážitků, radostí, ale i starostí a problémů, které DofE přináší. Díky za to!

Jiří Bubák, DofE tým SZŠ

Žďár hostil juniorské mistrovství ve frisbee

O víkend 14.-15. prosince ožila hala při SPŠ a Bouchalky jedinečnou sportovní událostí - juniorským mistrovstvím ČR v Ultimate frisbee. Do Žďáru se sjelo 14 družstev z celé republiky, aby rozhodly o tom, do kterého města poputuje titul mistra ČR v kategorii U20 mixed.

Náš tým Chupacabras spojený se sousedy ze Slatiňan si nakonec dokázal prokázat cestu až do samotného finále. Do cesty za titulem se jim postavil tým PeaceEgg (Písek), se kterým se utkali již v základní

skupině, kde jim podlehl. V boji o titul ale dokázali zápas otočit ve svůj prospěch a získat svůj historicky první juniorský triumf. Tímto děkujeme za podporu městu Žďar nad Sázavou a oběma halám za skvělou spolupráci.

Žďárský tým funguje od roku 2011 a dosáhl nejednoho úspěchu na české Ultimate scéně. Hraje zde smíšený tým všech věkových kategorií.

Martin Lipert
Chupacabras Ultimate

Ve žďárské tvrzi se na jaře ponoříte do Světa středověkých her!

Středověk jako doba temna, nudy a lopotné dřiny? Ale kdeže! Středověký člověk znal více svátků než ten současný a svůj čas volna si uměl náležitě užít.

Hry, slavnosti, hudba a tanec, to vše tehdy neodmyslitelně patřilo k životu napříč společenskými vrstvami. Nová výstava v Regionálním muzeu ve tvrzi odkrývá tento dávný svět, v mnohém přetrvávající do současnosti. Mysleli jste si, že hokej či kuželky jsou moderní záležitost? Že hazard ničí lidské životy pouze dnes? Víte, k jaké hře se dají použít zvířecí kosti? Co jsou to vrhcáby? Jak vypadal středověký míč?

A co dnešní děti – hrají si už jinak než kdysi jejich vrstevníci? Zvládli byste vydrnkat své milé píseň na strunný nástroj? Vyhrát turnaj ve střelbě? Nebo obrat druhého v kostkách? Víte, jaká hračka byla nalezena při archeologickém výzkumu ve žďárské lokalitě Staré město?

To vše, i mnohé další, se dozvíte ve žďárském muzeu ve tvrzi na interaktivní výstavě otevírající bránu do světa středověkých her! Výstava zapůjčená z Muzea Vysočiny Jihlava a doplněná žďárským muzeem je vhodná pro všechny věkové kategorie s chutí si hrát. Navštívit ji můžete od 1. února do 30. dubna. K výstavě budou připraveny programy pro školy, můžete se těšit i na odborné přednášky k tomuto tématu.

Martina Schutová
Regionální muzeum
<https://muzeum.zdarns.cz/>

Lednový klavírní koncert studentů JAMU

Základní umělecká škola Františka Drdly srdečně zve všechny hudební milovné návštěvníky na lednový klavírní koncert studentů Janáčkovy akademie múzických umění (JAMU) Emy Adámkové a Mateje Šabíka. Koncert se uskuteční ve čtvrtek 16. ledna 2025 v 17 hodin v sále ZUŠ Františka Drdly. Vstupné je dobrovolné.

Oba umělci jsou posluchači prvního ročníku klavírní interpretace a již mají za sebou řadu úspěchů na soutěžích a koncertních podiích. Podle slov jejich pedagoga, prof. MgA Jana Jiraského, Ph.D., jsou velmi talentovaní a interpretačně zdatní. Během koncertu se představí nejen klavírními skladbami, ale také slovně přiblíží interpretovanou díla. V programu zazní skladby od významných skladatelů, jako jsou Ludwig van Beethoven, Franz Schubert, Fryderyk Chopin, Johann Sebastian Bach, Sergej Prokofjev a Alexander Skrjabin.

Ema Adámková, narozená v roce 2004, začala hrát na klavír již v pěti letech. V současnosti je posluchačkou prvního ročníku Klavírní interpretace na JAMU. Mezi její úspěchy patří 1. cena a zvláštní cena na mezinárodní soutěži Bachovská cesta a 3. cena

na mezinárodní soutěži Broumovská klávesa. Matej Šabík, narozený v roce 2002, pochází ze Slovenska a svou hudební kariéru začal ve velmi mladém věku. V roce 2021 se stal absolutním vítězem Brněnské klavírní

soutěže a v roce 2024 provedl sólový part Klavírního koncertu b moll Petra Iljiče Čajkovského.

František Dvořák
ZUŠ F. Drdly

Rok 2024 v kultuře

Zimní futrování

Oblíbená letní akce, obvykle spojená s teplejšími dny, překročila hranice ročních období a představila se ve své zimní podobě. Co jste ochutnali?

30 let na seznamu hvězd

Koncert Vojty Dyky na pontonu na rybníku, videomapping a další doprovodný program – tak Žďár oslavil 30 let od doby, kdy byl kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře zapsán na seznam UNESCO.

Korzo Nádražní

35. výročí sametové revoluce si Žďár připomněl symbolickým zbouráním Berlínské zdi, koncerty i besedou s Václavem Marhoulem. Byli jste se podívat?

Den Žďáru

Tradiční oslava Dne Žďáru přinesla program pro děti, koncerty a také propojení s výročí Regionálního muzea. Muzejní noc předcházejícího dne se nesla v duchu historie Žďáru a 90. výročí založení Regionálního muzea.

Street Art Festival

Malujeme jinak, Manuel Skirl, Jan Pražan, Khoma i studenti gymnázia – ti všichni tvořili ve Žďáře v rámci Street Art festivalu velkoplošné muraly. Ty je i nadále možné vidět na žďárských zdech.

Přivítání adventu

Začátek adventu slavnostně odstartovalo rozsvícení vánočního stromu za doprovodu písničkáře Pokáče. Chybět nemohly dílničky pro děti ani polévka pro dobrou věc – tentokrát pro organizaci Dlouhá cesta.

Statistika nuda je, má však cenné údaje!

I když nejsme v Kultuře Žďár právě nadšenci do statistických výpočtů, raději vymyslíme a realizujeme kulturní projekty, začátek roku se nabízí k tomu, aby se sezona zbilancovala a mohli jsme vám nabídnout pár čísel, jak jsme si vedli. A když jsme to sečetli, tak nás samotné překvapilo, kolik se toho vlastně událo. Posuďte sami.

V sezoně 2024 naše organizace realizovala v budovách, které máme ve správě, 741 akcí. Z toho 593 akcí v režii Kultury Žďár a 148 odbavených pronájmů. A to jsou v průměru přes dvě akce denně po celý rok. Vzhledem k divadelním prázdninám a pravidelné letní servisní odstávce Domu kultury a kina se denní průměr sezonních akcí ještě rapidně navyšuje. V domě kultury proběhlo 111 eventů, z toho 44 koncertů, 15 plesů, 32 prodejních akcí, 20 školení a konferencí. V městském divadle jste měli možnost navštívit 100 představení nebo koncertů pro dospělé, děti a školní předplatně a v Kině Vysočina 466 projekcí. Tam navíc proběhlo dalších 26 uzavřených školních či firemních eventů mimo hrací dny. K tomu jsme realizovali 29 výstav, at již ve Staré radnici, v divadle či Kině Vysočina.

Všechna tato čísla by byla jen prázdná slova, kdyby v nich chybělo to podstatné. A to je návštěvnost. A pod slovem návštěvnost se v tomto případě skrýváte vy, naši milí diváci a posluchači. Bez vás by jakákoliv akce nedávala smysl. To, že jsme si mohli dovolit jich uspořádat v roce 2024 tolik, je vaše práce, váš zájem o hudbu, divadlo, film a umění. Váš zájem o tanec, vzdělání a společenská setkávání.

Pouze díky vám můžeme konstatovat, že v roce 2024 prošlo našimi kulturními zařízeními neuvěřitelných 127 000 návštěvníků. Námi organizované akce navštívilo 78 000 návštěvníků a dalších 49 000 se zúčastnilo plesů, konferencí, různých školení a externích koncertů, které nebyly v naší režii.

Tato čísla neuvádíme primárně proto, abychom se chlubili, i když znáte to, když se nepochválíte sami, nikdo to za vás neudělá, ale hlavně proto, abychom vám ze srdce poděkovali. Vážíme si každého diváka, ať již v Domě kultury, Městském divadle, Kině Vysočina či na výstavách ve Staré radnici. Bez vás nemůžeme pracovat a dobře to víme. Vážíme si podpory rady města a zastupitelů Žďáru nad Sázavou, odboru kultury a jeho PR oddělení. Děkujeme za spolupráci organizaci SATT a její skvělé technické partě. Děkujeme všem spřáteleným příspěvkovým organizacím, se kterými na některých projektech spolupracujeme. Vážíme si všech našich reklamních a komerčních partnerů a v neposlední řadě všech externích spolupracovníků, zvukařů, pomocníků, promítačů, uvaděček, šatnářek a uklízeček. Vážíme si všech, kteří naplňují obsah slova kultura v našem městě. A hlavně si vážíme vás všech, kteří jeho obsah prožívají a jsou ochotni tomu obětovat svůj volný čas a finanční prostředky.

Už teď se těšíme na společná setkávání u dobré kultury v roce 2025, přátelé. Šťastný a pohodový rok vám přejeme.

Za tým Kultury Žďár
Tamara Pecková

KINO VYSOČINA

Zlatovláško, krásko, řekni, co bude dál... Až je nám vás, rodičové s dětmi, líto, protože ani v lednu se nevyhnete společným návštěvám Kina Vysočina. Nicméně novou hranou Zlatovlášku si prostě nemůžete nechat ujít. Podle traileru vypadá velkolepě a pevně věříme, že máme po dlouhé době našlápnuto na opravdu hezkou, výpravou českou pohádku. Premiéra je distributorem stanovena na 23. ledna a my vám ji v tomto hracím víkendů rozhodně nabídneme.

Do té doby však času dost. Proto si ze startu dáme ještě reparát vybraných filmů roku 2024. Atmosféru zimního nečasu podtrhnou i dva nové horory. Hlavně první z nich s názvem Nosferatu byste si neměli nechat ujít. Natáčel se totiž v Čechách, převážně v Praze, ale nebudou chybět ani záběry z námi všemi milovaného hradu Pernštejn. Ale i horor s názvem Vlčí muž stojí za zhlédnutí. Nové pojetí vlkodlaka vypadá také velmi nadějně.

Šest a půl minuty. Přesně tak dlouho trvaly ovace diváků v Benátkách po odvysílání filmu Babygirl. Tento vysoce provokativní, erotikou nabitý snímek, sleduje napínavý příběh vysoce postavené ředitelky Nicole Kidman, která si začne románek s mladým stážistou Harissem Dickinsonem. A věřte, že toto není prvoplánový erotický film. Toto se tváří jako velká herecká a filmová pecka.

Kdo by neznal Boba Dylana. Film Bob Dylan: Úplně neznámý ovšem není žádný dokument o nejslavnějším z nejslavnějších zpívajících básníků, ale hraný příběh sledující raketový vzestup tohoto, tehdy 19letého minnesotského hudebníka.

Marty Pohl, známý také jako kontroverzní rapper Řezník nebo jako autor Mártýho frků, v lednu přichází s rodinnou komedií Na plech. Fanoušci svérázného Martyho vypravěčského talentu se mají na co těšit. Ale vraťme se na začátek k našim dětem. Jak již jsme avizovali, v lednu je jim kino zaslibené. Než se dočkají Zlatovlášky, určitě musí vidět skvělý český animák Hokus pokus Diplodokus. Za hlasy postav se skrývají takové hvězdy jako Jiří Korn či Lábus, Václav Kopta a další. A ke všemu se na nás v lednu řítí i Paddington v džungli. Náš tajný tip je také česká novinka s názvem Holka od vedle. Dejte jí šanci. Hlavně, když se v hlavní mužské roli představí Adam Mišík.

To a mnoho další v lednovém programu Kina Vysočina. Těšíme se, že i v roce 2025 zachováte našemu kinu přízeň. Moc bychom si to přáli, dámy a pánové.

Aleš Hrbek
Kino Vysočina
www.dkzdar.cz
Fb: kinovysočina

SÍLA NÁVRATŮ...
TOUR 2025

METALINDA
ZORETTA

HOSTÉ
VAŠEK VLASÁK
JARDA BARTOŇ

12.4. 2025 ŽDĚR NAD SÁZAVOU
DŮM KULTURY • 19:00

NA KONZERTNÍCH AUTOGRAMIADÁCH
METALINDA

VSTUPENKY: [vstupenky](#) [rebej](#) [brat](#) [ticketportal](#) [ticketstream](#)

WWW.MASTERSOFFROCK.CZ

SYNDROM KARPÁLNÍHO TUNELU?

Nová operační metoda léčby
syndromu karpálního tunelu
endoskopickým přístupem,
která umožňuje rychlejší návrat
do běžného života.

- Endoskopická technika
- Minimálně invazivní přístup
- Zkrácení operačního času
- Absence jizvy na dlani
- Menší bolestivost
- Krátká pracovní neschopnost
- Rychlejší rekonvalescence
- Pacient hradí cenu jednorázového endoskopického nože

CHIRURGICKÁ
AMBULANCE
HLINSKO

MUDr. Tomáš Tlustý

Nádražní 548,
539 01 Hlinsko

Rezervace na:

☎ +420 469 313 465

✉ info@chirurgiehlinsko.cz

www.chirurgiehlinsko.cz

Zámek
Žďár nad Sázavou

Místo pro vaše ANO!

Cena za obřad 10 000 Kč

svatby@zamekzdar.cz
fb | ig @zamekzdar

★ ZUBNÍ PÉČE A CO JSTE O NÍ NEVĚDĚLI

Přijďte si poslechnout užitečné rady a tipy, jak správně pečovat o své zuby a dásně. Přednáškou vás provedou zkušené dentální hygienistky Kateřina Polednová, Dis. a Veronika Polednová, Dis.

TÉMATY, KTERÉ PROBEREME:

- všeobecná stomatologie
- zlovyky a vyvrácení mýtů
- tipy a rady na doma
- zubní péče u dětí
- otázky a odpovědi o dentální hygieně

🕒 5. ÚNORA OD 16.30

📍 KNIHOVNA M. J. SYCHRY

Žďár
nad
Sázavou*

AKTIVNĚ
nad Sázavou

ČERVENÝ
Kříž

* Knihovna
Matěje Josefa
Sychry

Akcí organizuje město Žďár nad Sázavou v rámci projektu Aktivně pro Žďár a s podporou MA21.

Koruna Vysočiny

Bílá magistrála Koruny Vysočiny

online sledování
úpravy lyžařských
stop ze Žďárska,
Novoměstska
a Bystřicka
na jednom místě

#bilamagistrála

#klasika

#skate

#200kilometru

www.korunavysociny.cz

OD KINSKÝ
dům • les • zahrada

Vše pro váš dům, les, zahradu

NAJDETE NÁS:
OD Kinský | ul. Bezručova 4
591 01 Žďár nad Sázavou
po – pá 8 – 18 h | so – ne 8 – 17 h
www.kinsky-zdar.cz

ZAOSTŘENO NA ŽĎÁR – CELOROČNÍ VYHODNOCENÍ

1. místo odborná porota - V mlžném oparu
Foto: Luboš Novák

2. místo odborná porota - Ve zdi
Foto: Ondřej Kutlvašr

3. místo odborná porota
Foto: Miroslav Pokorný

Zaostřeno na Žďár – celoroční vyhodnocení!

Ve finálovém celoročním kole soutěže Zaostřeno na Žďár postoupilo do hlasování veřejnosti na Facebooku 12 fotografií, 3 z každého ze 4 kol. I letos jsme udělili také ceny odborné poroty. Vítězové obou kategorií dostali hodnotné ceny od sponzora soutěže ZONER software, a. s. a také další ceny spojené s fotografováním.

Výstava všech 12 fotografií, které postoupily do celoročního hodnocení, je k vidění v Malé galerii ve Staré radnici od 7. ledna do 15. února. Srdečně vás zveme!

1. místo veřejnost - V mlžném oparu
Foto: Luboš Novák

2. místo veřejnost – Pole při západu
Foto: Ondřej Kutlvašr

3. místo veřejnost – Výhled z Rosičky
Foto: Ondřej Kutlvašr

Zaostřeno na Žďár 2025!

Soutěž pokračuje ve stejném formátu, odborný dohled bude mít na starost opět žďarský fotograf Ivo Holán. Soutěžící se mohou těšit na hodnotné ceny v kategorii hlasování veřejnosti i ceny odborné poroty, sponzorem soutěže je firma ZONER software, a. s. Podrobné informace najdete na webu města.

KULTURNÍ PROGRAM

LEDEN

DĚTEM

SO 4/1, 10.00-11.00 Pohádková angličtina /K/
PÁ 10/1, 9.30-11.15 Myslíme na smysly: Dinosauři /A/
SO 11/1, 10.00-11.00 Sobotní chvilka čtení /K/
ČT 16/1, 9.00 a 10.30 Mimi knihánek /K/
ČT 16/1, 14.00 Knihánek /K/
SO 18/1, 9.00-11.00 Tvořivá dílnička /K/
NE 19/1, 15.00 Karneval s Milanem Řezníčkem /DK/
SO 25/1, 9.00-11.00 Hrátky mezi řádky /K/
PÁ 31/1, 8.00-16.00 Jednodenní kemp: Na skok do středověku /K/

SENIORŮM

každé ÚT a ČT, 9.00 Koordinační cvičení pro seniory /K/
PÁ 3/1, 9.00-10.00 Zdravotní monitoring s VZP /SP/
ČT 30/1, 16.00 Čaj o páté /ČD/

DUCHOVNÍ AKCE

PO 6/1, 17.15 Mše svatá s žehnáním křidy, kadidla a vody /BN/
NE 12/1, 18.00 Bohoslužba u tety Hany /CTH/
ČT 16/1, 19.00-20.00 Nikodémova noc /ZH/
NE 19/1, 16.00 Ekumenická modlitba za jednotu křesťanů /ZH/
NE 9/2, 18.00 Bohoslužba u tety Hany /CTH/

KONCERTY

ČT 9/1, 19.00 4 saxofony: David Sanborn Tribute /KRF/
ČT 9/1, 19.00 M. Zúkal a A. Paulová: Novoroční koncert /ZŽ/
ČT 9/1, 19.00 Helena Vondráčková a Charlie Band /DK/
PO 13/1, 19.00 Petra Hapková: Šansonový recitál /CTH/

ČT 16/1, Studenti JAMU E. Adámková a M. Šabík: Klavír /ZUŠ/
SO 18/1, 19.00 Žďárské interference: Hetty Kate Trio /KRF/
ÚT 21/1, 19.00 Vladimír Javorský: Ještě je /MD/
ČT 6/2, 19.00 Monika Absolonová a kapela /DK/
ČT 6/2, 19.00 T. Hledíková a L. Klánský: Hudební vítání jara /ZŽ/

KULTURNÍ AKCE

NE 5/1/2025, 14.30 Dětské pásmo u jeslíček /KP/
ČT 9/1, 16.30-17.30 Čtenářský klub: Česká povídka /K/
ST 15/1, 15.00-17.30 Klub deskových her /K/

DIVADLO

PO 20/1, 19.00 Agentura harlekýn: Na zlatém jezeře /MD/

VZDĚLÁVACÍ AKCE

každé ÚT, 15.00 Otevřená skupina pro závislé /AAK/
každý ČT, 17.00 Setkání anonymních alkoholiků /MCE/
ST 8/1, 8.00 Alzheimer poradna /SP/
ST 8/1, 17.00 D. Jiroušová: Houby jedlé, nejedlé a jedovaté /K/
ČT 16/1, 16.00, 19.00 Efektivní rodičovství 1. blok /RCS/
ÚT 21/1, 10.00 Vaříme příkrmy pro děti od 4 měsíců do 1 roku /FP/
Ť 23/1, 14.00-15.30 Veronika Peslerová: Čtení je cesta /K/
ČT 30/1, 16.00 Sebepoškozování dětí a mladistvých /RCS/

VÝSTAVY

ÚT 10/12 až NE 12/1/2025 Ježíšek nebo Děda Mráz /RM/
ST 1/2 až 30/4 Svět středověkých her /RM/

AAK – adiktologické ambulance Kolping, Žižkova, **A** – sál Active SVČ, Horní, **BN** – bazilika Nanebevzetí P. Marie, **CTH** – Café U tety Hany, **ČD** – Čechův dům, **DK** – Dům kultury, **FP** – Family point v poliklinice, **HK** – Husova kaple, Kopečná, **K** – Knihovna M. J. Sychry, **KB** – kaple sv. Barbory, **KP** – kostel sv. Prokopa, **KRF** – Klub Rebel Na Farských, **MCE** – modlitebna církve evangelické, Husova, **MD** – Městské divadlo, **O** – orlovna, **RCS** – Rodinné centrum Srdíčko, **RM** – Regionální muzeum, **SP** – Senior Point v knihovně, **ZH** – kostel na Zelené hoře, **ZŽ** – Zámek Žďár

Další akce naleznete na www.akcezzr.cz v kalendáři akcí.
Změna programu vyhrazena.

Skvělá stopa? Podpořte nás!

Na údržbu lyžařských tratí na Žďársku můžete přispět přes QR kód nebo přímo na transparentní účet veřejné sbírky.

100 Kč

Libovolná částka

Číslo
transparentního
úctu
317 339 651/0300